ZAKON O DOPUNSKIM PRAVIMA BORACA - BRANITELjA BOSNE I HERCEGOVINE ("Sl. novine Kantona Sarajevo", br. 31/2022, 8/2024 i 13/2025)

ZAKON O DOPUNSKIM PRAVIMA BORACA - BRANITELjA BOSNE I HERCEGOVINE

("Sl. novine Kantona Sarajevo", br. 31/2022, 8/2024 i 13/2025)

POGLAVLJE I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1

(Osnovne odredbe i korisnici dopunskih prava)

(1) Ovim zakonom uređuju se prava, uvjeti i postupak za ostvarivanje prava, korištenje i prestanak prava, sredstva za finansiranje prava, kao i druga pitanja od značaja za ostvarivanje prava članova porodica šehida, članova porodica poginulih, umrlih i nestalih branioca, ratnih vojnih invalida i članova njihovih porodica, dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja i članova porodica poginulih, umrlih i nestalih dobitnika ratnog priznanja i odlikovanja, branioca, demobiliziranih branioca, dobrovoljaca, organizatora otpora, veterana i ratnih vojnih zarobljenika, kao lica zaslužnih u odbrambeno - oslobodilačkom ratu sa područja Kantona Sarajevo (u daljnjem tekstu: Kanton), kao i mirnodopskih vojnih invalida.

(2) U ostvarivanju pojedinih prava u okviru ovog zakona, lica koja ostvaruju ta prava, a nisu navedena u stavu (1) ovog člana taksativno

se nabrajaju u opisu tih prava.

(3) Lica iz stava (1) ovog člana, prava po ovom zakonu ostvaruju kao dopunska uz prava koja su za branioce i članove njihovih porodica utvrđena Zakonom o pravima branilaca i članova njihovih porodica ("Službene novine Federacije BiH", br. 33/04, 56/05 - Ispravka, 70/07, 9/10, 90/17 i 29/22) (u daljnjem tekstu: federalni zakon), Zakonom o posebnim pravima dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja i članova njihovih porodica ("Službene novine Federacije BiH", br. 70/05, 61/06, 9/10, 90/17 i 29/22), Zakonom o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica ("Službene novine Federacije BiH", broj 54/19 i 29/22) i Odlukom o posebnim pravima nositelja "Partizanske spomenice 1941" i članova njihovih porodica ("Službene novine Federacije BiH", broj 6/06).

Član 2

(Definiranje pojmova)

(1) Pod pojmom:

a) porodica šehida i porodica poginulog, umrlog, nestalog branioca,

b) branilac,

c) dobrovoljac i organizator otpora,

d) veteran,

e) demobilizirani branioc,

f) ratni vojni invalid,

g) mirnodopski vojni invalid,

smatraju se lica koja su definirana čl. 2, 3. i 4. Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica.

(2) Pod pojmom članova porodice šehida i porodica poginulog, umrlog, nestalog branioca i umrlog ratnog vojnog invalida smatraju se lica definirana članom 17. federalnog zakona. Djeca šehida, poginulih, umrlih i nestalih branioca (u daljnjem tekstu:djeca šehida i poginulih branioca), rođena u braku ili u vanbračnoj zajednici i nakon prestanka prava na porodičnu invalidninu imaju status člana porodice poginulog branioca.

(3) Pod pojmom dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja i članova porodica poginulih, umrlih i nestalih dobitnika ratnog priznanja i odlikovanja smatraju se lica koja su definirana čl. 1. i 2. Zakona o posebnim pravima dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja i članova njihovih porodica.

(4) Pod pojmom ratni vojni zarobljenik smatra se branilac koji je vršeći vojnu dužnost zarobljen od strane agresora na Republiku Bosnu i Hercegovinu.

(5) Pod pojmom demobilizirani branioc i članovi porodice demobiliziranog branioca smatraju se lica definirana čl. 2. i 3. Zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica.

(6) Pod pojmom zajedničko domaćinstvo smatra se zajednica stanovanja, privređivanja i trošenja ostvarenih prihoda.

Član 3

(Rodna ravnopravnost)

(1) Gramatička terminologija korištenja muškog ili ženskog roda u ovom zakonu podrazumijeva uključivanje oba roda.

(2) Pojmovi utvrđeni u članu 2. ovog zakona i svim ostalim odredbama ovog zakona gdje se spominju u različitim padežima zamjenjuju se riječima u odgovarajućem padežu.

Član 4

(Uvjeti za ostvarivanje dopunskih prava)

(1) Prava po ovom zakonu mogu ostvariti branioci koji su proveli u Oružanim snagama R BiH najmanje godinu dana i lice koje je kao maloljetno stupilo u Oružane snage R BiH u periodu datom u definiciji branioca po federalnom zakonu, pod uvjetom da ne postoje okolnosti iz člana 36. federalnog zakona.

(2) Jedan od uvjeta ostvarivanja prava po ovom zakonu za lica iz člana 1. ovog zakona je da imaju prijavljeno prebivalište, odnosno boravište na području Kantona, najmanje deset godina neprekidno do 01.01. one godine u kojoj se predaje zahtjev za ostvarivanje dopunskog prava i odnosi se na prava iz čl. 27., 31., 32., 33., 34., 36.,

51., 56. stav (1) tač. a), b), c) i d), 57. i 63. Izuzetno, za lica koja ostvaruju prava iz čl. 40. i 67. ovog zakona, dužina neprekidnog prebivališta/boravišta na području Kantona propisana je u tim članovima. Za ostvarivanje ostalih prava po ovom zakonu uvjet je da imaju prebivališta/boravišta na području Kantona i na dan predaje zahtjeva za ostvarivanje prava, a na lica iz čl. 29. i 35. ovog zakona ovaj uvjet se ne primjenjuje.

(3) Pojam "neprekidno" iz stava (2) ovog člana podrazumijeva i prekide u boravištu/prebivalištu, ne duže od tri mjeseca u toku jedne kalendarske godine, ukoliko se isti odnose na prijavu u mjesto prijeratnog prebivališta. Ovako definiran pojam "neprekidno" ne odnosi se na čl. 40. i 67. ovog zakona, jer korisnici ovih prava moraju imati kontinuitet boravka bez prekida.

Član 5

(Ravnopravnost u ostvarivanju prava)

Sa borcima - braniteljima, u smislu ovog zakona, izjednačeni su u pravima učesnici narodnooslobodilačkog antifašističkog rata 1941. - 1945. godine, čiji je status utvrđen rješenjem nadležnog organa.

POGLAVLJE II - PRAVA

Odjeljak A - Dopunska prava

Član 6

(Dopunska prava)

(1) Lica iz člana 1. ovog zakona imaju, prema načinu i obimu utvrđenim ovim zakonom, sljedeća prava:

a) zdravstvena zaštita;

b) banjsko i klimatsko liječenje (medicinska rehabilitacija);

c) naknada putnih troškova i troškova za liječenje u inostranstvu;

d) prava po osnovu preostale radne sposobnosti;

e) prednost u zapošljavanju;

f) pravo učešća u programima za zapošljavanje i održivost zaposlenosti;

g) prednost pri korištenju programa nadležnih službi za zapošljavanje;

h) prvenstvo upisa u obrazovne ustanove i besplatno školovanje;

i) stipendiranje;

j) pravo na obavezne udžbenike za redovno školovanje, školski pribor i užinu;

k) prednost pri smještaju u đačke i studentske domove;

l) uklanjanje arhitektonsko-urbanističkih barijera za ulazak i korištenje stana u invalidskim kolicima;

m) oslobađanje obaveze plaćanja naknade za pogodnost i naknade za uređenje građevinskog zemljišta;

n) oslobađanje obaveze plaćanja naknade za dodijeljeno gradsko građevinsko zemljište;

o) pravo na izgradnju stana;

p) dodjela sredstava za rješavanje stambenih potreba;

r) pravo na stan u vlasništvu;

s) prioritetno pravo za rješavanje stambenog pitanja pod jednakim uvjetima;

t) naknada troškova dženaze - sahrane;

u) podizanje nišana - nadgrobnog spomenika;

v) pravo dobitnika ratnih priznanja ili odlikovanja na obavještavanje o smrti putem javnih medija, organiziranje ukopa-sahrane uz državne počasti i pravo na ukopno mjesto na lokacijama zaslužnih ličnosti;

z) pravo na mjesečna novčana primanja;

aa) dječiji dodatak;

bb) pravo na dodjelu jednokratne novčane pomoći;

cc) novčana egzistencijalna naknada;

dd) personalna asistencija za ratne vojne invalide - paraplegičare i ratne vojne invalide kojima je priznato pravo na dodatak za njegu i pomoć od drugog lica.

ee) pravo na besplatni priključak na infrastrukturalne mreže (voda, kanalizacija, električna energija, gas);

ff) besplatna vožnja;

gg) prednost pri zakupu i otkupu poslovnog prostora pod jednakim uvjetima;

hh) dodjela sredstava za održivi povratak.

(2) Prava iz stava (1) ovog člana ostvaruju se u skladu sa raspoloživim budžetskim sredstvima.

Odjeljak B - Zdravstvena zaštita

Član 7

(Ostvarivanje prava na zdravstvenu zaštitu)

(1) Lica iz člana 1. ovog zakona, ukoliko ne mogu ostvariti status osiguranog lica po propisima iz oblasti zdravstva, ostvaruju to pravo po ovom zakonu.

(2) Pravo iz stava (1) ovog člana, mogu ostvariti i djeca šehida i poginulih branioca, a dok se ne stvore uvjeti da to pravo ostvare po drugom osnovu.

(3) U slučajevima iz st. (1) i (2) ovoga člana obaveznik uplate doprinosa za zdravstveno osiguranje je Ministarstvo za boračka pitanja Kantona (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

Član 8

(Prošireni obim prava na zdravstvenu zaštitu)

Prošireni obim prava na zdravstvenu zaštitu za ratne vojne invalide propisan je Odlukom o proširenom obimu prava na korištenje ortopedskih pomagala, lijekova, medicinsko-sanitet-skih sprava i materijala za ratne vojne invalide sa područja Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 13/04, 11/06, 16/11 i 38/18).

Član 9

(Oslobađanje obaveze ličnog učešća u troškovima liječenja)

Ratni vojni invalidi, članovi šehidske porodice - porodice poginulog branitelja i umrlog ratnog vojnog invalida, članovi uže porodice

ratnog vojnog invalida, dobitnici ratnih priznanja i odlikovanja i članovi njihove uže porodice kao i članovi porodica poginulih, umrlih i nestalih dobitnika ratnog priznanja i odlikovanja, demobilizirani branioci koji ostvaruju pravo na novčanu egzistencijalnu naknadu oslobađaju se od obaveze ličnog učešća osiguranih lica u troškovima korištenja zdravstvene zaštite i snošenju troškova liječenja na teritoriji Kantona na teret Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo.

Član 10

(Banjsko i klimatsko liječenje - medicinska rehabilitacija)

(1) Lica iz člana 1. ovog zakona, pod uvjetima propisanim ovim zakonom, imaju pravo na banjsko i klimatsko liječenje (medicinsku rehabilitaciju).

(2) Djeca šehida i poginulih branioca, pod uvjetima propisanim ovim zakonom, imaju pravo na banjsko liječenje.

Član 11

(Definiranje pojma banjskog i klimatskog liječenja)

Banjsko i klimatsko liječenje, prema ovom zakonu, podrazumijeva liječenje koje je neophodno kao nastavak liječenja od zadobivene rane, povrede, ozljede ili bolesti koje su propisane kao indikacije za to liječenje, a koje se obavlja u specijalizovanim zdravstvenim ustanovama u kojima se u liječenju primjenjuje i prirodni faktor, drugim zdravstvenim ustanovama u kojima se liječenje obavlja pretežno prirodnim faktorom, kao i u ustanovama i privrednim društvima osnovanim za liječenje, odmor i rekreaciju u kojima se u liječenju primjenjuje prirodni faktor.

Član 12

(Odlučivanje o potrebi za banjskim i klimatskim liječenjem)

(1) O potrebi za banjskim i klimatskim liječenjem, na osnovu zahtjeva lica iz člana 1. ovog zakona i upute ljekara specijaliste, odlučuje ljekarska komisija koju imenuje ministar za boračka pitanja Kantona (u daljnjem tekstu: ministar).

(2) Izuzetno od odredbe iz stava (1) ovog člana, ratni vojni invalid-paraplegičar, zajedno sa pratiocem, ima pravo na banjsko i klimatsko liječenje godišnje u trajanju od 21 dan, bez obzira na medicinski nalaz.

(3) Način, uvjete i kriterije za ostvarivanje ovog prava utvrđuje ministar posebnim pravilnikom.

Član 13

(Sklapanje ugovora sa ustanovama i privrednim društvima)

(1) Ministarstvo zaključuje ugovore o banjskom i klimatskom liječenju sa ustanovama i privrednim društvima iz člana 11. ovog zakona u skladu sa pozitivnim propisima iz oblasti javnih nabavki.

(2) Ugovorima iz stava (1) ovog člana naročito se utvrđuje obim i kvalitet zdravstvenih i drugih usluga koje te ustanove i privredna društva pružaju korisnicima, cijene tih usluga i druga međusobna prava i obaveze.

Član 14

(Naknada troškova za liječenje u inostranstvu)

(1) Ostvarivanje prava na naknadu troškova liječenja u inostranstvu ostvaruje se u skladu sa članom 27. stav 3. federalnog zakona.

(2) Pored lica utvrđenih članom 27. stav 3. federalnog zakona, pravo na naknadu troškova liječenja u inostranstvu mogu ostvariti roditelji i bračni drug šehida, poginulog, umrlog i nestalog branioca i dobitnici ratnih priznanja i odlikovanja i članova porodica poginulih, umrlih i nestalih dobitnika ratnog priznanja i odlikovanja i demobilizirani branioci i njihova djeca.

(3) *(brisano)*

Član 15

(Naknada putnih troškova i troškova smještaja pri liječenju u inostranstvu)

(1) Pravo na naknadu troškova prijevoza za odlazak na liječenje i povratak po završetku liječenja kao i naknadu troškova smještaja do

deset dana, a ukoliko to liječenje nije moguće obaviti u Bosni i Hercegovini ostvaruju lica iz člana 14. ovog zakona.

(2) Lica iz člana 14. ovog zakona imaju pravo na naknadu troškova prevoza i boravka za lice koje sa njim putuje u pratnji, ukoliko im je neophodna pomoć tog lica, a na osnovu preporuke ljekara.

Član 16

(Nemogućnost liječenja u Bosni i Hercegovini)

O nemogućnosti liječenja u Bosni i Hercegovini, potvrdu izdaje ljekarski konzilij Kliničkog centra Univerziteta u Sarajevu.

Odjeljak C - Zapošljavanje

Član 17

(Prava po osnovu preostale radne sposobnosti)

Nezaposleni ratni vojni invalid, koji je zadobio ranu, povredu, ozljedu ili bolest po osnovu koje mu je priznat status ratnog vojnog invalida, na osnovu preostale radne sposobnosti ima pravo na profesionalnu rehabilitaciju, uključujući i školovanje za obavljanje poslova za koje se traži viša stručna sprema od one koju vojni invalid ima, ako prema općem obrazovanju, godinama života, zdravstvenom stanju i drugim okolnostima ima uvjete za uspješnu rehabilitaciju.

Član 18

(Pojam profesionalne rehabilitacije)

Profesionalnom rehabilitacijom obezbjeđuje se osposobljavanje za vršenje ranijeg ili drugog odgovarajućeg zanimanja, stručno osposobljavanje za vršenje određenog zanimanja i stručno usavršavanje.

Član 19

(Pravo na profesionalnu rehabilitaciju)

(1) Pravo na profesionalnu rehabilitaciju, po zahtjevu ratnog vojnog invalida, utvrđuje se na osnovu nalaza, ocjene i mišljenja komisije stručne ustanove za ocjenjivanje radne sposobnosti, u skladu sa propisima iz oblasti penzijsko-invalidskog osiguranja.

(2) Komisija iz stava (1) ovog člana dužna je u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva izvršiti ocjenu radne sposobnosti i o tome u daljem roku od osam dana pismeno izvijestiti ratnog vojnog invalida i općinsku službu za upravu nadležnu za boračko-invalidsku zaštitu (u daljnjem tekstu: općinska služba) u čijoj se službenoj evidenciji vodi ratni vojni invalid.

Član 20

(Rok za upućivanje na profesionalnu rehabilitaciju)

Općinska služba je dužna uputiti ratnog vojnog invalida na profesionalnu rehabilitaciju najkasnije u roku od 30 dana od dana sticanja prava na profesionalnu rehabilitaciju.

Član 21

(Subjekti realizacije profesionalne rehabilitacije)

(1) Kantonalni organi uprave i kantonalne upravne organizacije, Grad Sarajevo, općine sa područja Kantona (u daljnjem tekstu: općina), kao i sva pravna lica čiji je osnivač Kanton, Grad Sarajevo ili općina, odnosno koja se finansiraju iz budžeta sa učešćem od najmanje 25%, dužni su primiti na profesionalnu rehabilitaciju ratnog vojnog invalida kojeg uputi Ministarstvo na prijedlog općinske službe.

(2) Subjekti iz stava (1) ovog člana svojim općim aktima uređuju prava, obaveze i odgovornosti za ostvarivanje ovog prava.

Član 22

(Primjena odredaba zakona sa nivoa Federacije Bosne i Hercegovine)

(1) U pogledu dopunskih prava koja se odnose na profesionalnu rehabilitaciju, na ratne vojne invalide i mirnodopske vojne invalide primjenjuju se odredbe Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju lica sa invaliditetom ("Službene novine Federacije BiH", broj 9/10).

(2) Način ostvarivanja prava po osnovu preostale radne sposobnosti propisuje se posebnim pravilnikom koji donosi ministar.

Član 23

(Prednost u zapošljavanju)

(1) Kantonalni organi uprave i kantonalne upravne organizacije, Grad Sarajevo, općine u Kantonu, kao i sva pravna lica čiji je osnivač Kanton, Grad Sarajevo ili općina u Kantonu, odnosno koja se finansiraju iz budžeta sa učešćem od najmanje 25%, dužni su prilikom prijema u radni odnos osigurati prednost članovima porodica šehida, poginulih, umrlih i nestalih branioca, ratnim vojnim invalidima i članovima njihovih porodica, demobiliziranim braniocima i članovima njihovih porodica, dobitnicima ratnih priznanja i odlikovanja i njihovoj djeci i članovima porodice poginulih, umrlih i nestalih dobitnika ratnog priznanja i odlikovanja, sa područja Kantona.

(2) Prednost iz stava (1) ovog člana ostvaruje se u skladu sa odredbama koje propisuju osiguravanje prednosti pri zapošljavanju u federalnom zakonu, Zakonu o posebnim pravima dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja i članova njihovih porodica i Zakonu o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica

(3) Vlada Kantona Sarajevo (u daljnjem tekstu: Vlada Kantona) posebnim propisom uređuje jedinstvene uvjete, kriterije i pravila utvrđivanja prednosti pri zapošljavanju kategorija koji po ovom zakonu ostvaruju to pravo, te propisuje kaznene odredbe za subjekte iz stava (1) ovog člana koji ne poštuju odredbe ostvarivanja prednosti pri zapošljavanju ovih lica.

Član 24

(Pravo učešća u programima za zapošljavanje i održivost zaposlenosti)

Vlada Kantona na prijedlog Ministarstva svake godine spram raspoloživih budžetskih sredstava može donijeti programe zapošljavanja i održivosti zapošljavanja braniteljske populacije kojim utvrđuje uvjete, kriterije i pravila za učešće u ovim programima, broj novozaposlenih i broj održanih radnih mijesta, period na koji se zapošljavaju ili podržava njihova zaposlenost, subjekte koji mogu učestvovati u ovim programima, kao i ostala pitanja od značaja za ostvarivanje ovog prava.

Član 25

(Prednost pri korištenju programa nadležnih zavoda za zapošljavanje)

Javna ustanova "Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo" dužna je svojim aktima propisati da prednost pri korištenju programa za zapošljavanje imaju lica iz člana 1. ovog zakona i djeca šehida i poginulih branioca.

Odjeljak D - Obrazovanje

Član 26

(Prvenstvo upisa u obrazovne ustanove i besplatno školovanje)

(1) Pod jednakim uvjetima utvrđenim posebnim propisima, lica iz člana 1. ovog zakona, kao i njihova djeca, imaju pravo na prvenstvo upisa i besplatno redovno školovanje u obrazovnim ustanovama čiji je osnivač ili suosnivač Kanton ili Grad Sarajevo ili općina.

(2) Pravo iz stava (1) ovog člana ne odnosi se na obrazovne ustanove u kojima se redovno školovanje plaća (školovanje po posebnom programu i dr.).

(3) Lica iz člana 1. ovog zakona imaju pravo na besplatno doškolovavanje, odnosno prekvalifikaciju radi sticanja neophodnog stepena obrazovanja koje im je potrebno radi obavljanja određenih poslova.

(4) Djeci šehida i poginulih branioca, djeci ratnih vojnih invalida i dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja upisanim na visoko-školske ustanove, kao redovni i samofinansirajući studenti, omogućava se pravo školovanja na teret Budžeta Kantona, kao i prednost prilikom upisa.

(5) Obrazovne ustanove iz stava (3) ovog člana svojim pravilima ili drugim aktima utvrđuju način i uvjete za korištenje ovog prava.

Član 27

(Stipendiranje)

(1) Lica iz člana 1. ovog zakona, kao i njihova djeca, imaju pravo na dodjelu stipendije za vrijeme redovnog školovanja i studija u srednjoškolskim i visokoškolskim obrazovnim ustanovama u Kantonu.

(2) Lica iz člana 1. ovog zakona i njihova djeca, djeca šehida i poginulih branioca imaju pravo na dodjelu stipendija za I, II i III ciklus Bolonjskog sistema studija.

(3) Vlada Kantona posebnim propisom utvrđuje način i uvjete za ostvarivanje prava iz st. (1) i (2) ovog člana.

Član 28

(Pravo na obavezne udžbenike za redovno školovanje, školski pribor i užinu)

(1) Djeci lica iz člana 1. ovog zakona, koja pohađaju osnovnu školu, obezbijedit će se novčana pomoć za nabavku obaveznih udžbenika putem Fonda Kantona Sarajevo za stipendiranje i školovanje djece boraca, poginulih boraca i poginulih civila-žrtava rata - "IKRE" (u daljnjem tekstu: Fond "IKRE").

(2) Pravo na obavezne udžbenike za redovno školovanje, školski pribor i užinu imaju lica iz stava (1) ovog člana pod uvjetima i na način utvrđenim kriterijima kao i raspoloživim sredstvima Fonda "IKRE".

Član 29

(Prednost pri smještaju u đačke i studentske domove)

Đački i studentski domovi kojima je osnivač Kanton dužni su svojim aktima propisati da prioritet za smještaj u ove ustanove imaju djeca lica iz člana 1. ovog zakona.

Odjeljak E - Stambeno zbrinjavanje

Član 30

(Uklanjanje arhitektonsko - urbanističkih barijera za ulazak i korištenje stana u invalidskim kolicima)

(1) Ratni vojni invalid I grupe, koji nije sposoban za kretanje bez invalidskih kolica, ima pravo na uklanjanje arhitektonsko - urbanističkih barijera za prilaz i ulazak u stambenu zgradu u kojoj stanuje, kao i za korištenje stana.

(2) Pravo iz stava (1) ovog člana može se ostvariti jednokratno, i to samo ako se radi o stambenoj jedinici sa riješenim imovinsko -

pravnim odnosima.

Član 31

(Oslobađanje obaveze plaćanja naknade za pogodnost)

(1) Lica iz člana 1. ovog zakona i djeca šehida i poginulih branioca oslobađaju se obaveze plaćanja naknade za pogodnosti za izgradnju porodične stambene zgrade za vlastite potrebe netto građevinske površine do 200 m2 kada prvi put rješavaju svoje stambeno pitanje, pod uvjetom da snose eventualne troškove rješavanja imovinsko-pravnih odnosa koji nisu izmireni i o svom trošku izvrše opremanje građevinskog zemljišta prema uvjetima iz građevne dozvole pod nadzorom nadležne općinske službe za upravu.

(2) Odredbe stava (1) ovog člana odnose se i na dogradnju, nadziđivanje, preuređenje krovišta i potkrovlja, pretvaranje zajedničkih prostorija i rekonstrukciju kojom se povećava dotadašnja površina do 100 m2 netto građevinske površine.

Član 32

(Oslobađanje obaveze plaćanja naknade za pogodnost za poslovni prostor)

Lica iz člana 1. ovog zakona i djeca šehida i poginulih branioca oslobađaju se obaveze plaćanja naknade za pogodnosti i naknade za uređenje građevinskog zemljišta za izgradnju poslovnog prostora netto građevinske površine do 100 m2.

Član 33

(Snošenje dijela troškova za obaveze nastale iz čl. 31. i 32. ovog zakona za novu izgradnju)

(1) Licima iz člana 1. ovog zakona i djeci šehida i poginulih branioca dio troškova za nastale obaveze iz čl. 31. i 32. ovog zakona za novu gradnju snosi Ministarstvo i općine, prema odobrenim budžetskim sredstvima i hronologiji podnijetih zahtjeva i to:

a) za izgradnju objekata individualnog stanovanja u površini do 200 m2 troškove naknade za pogodnosti građevinskog zemljišta-renta i

b) za dio ukupnih troškova uređenja građevinskog zemljišta.

(2) Općine svojom odlukom o građevinskom zemljištu, a shodno odobrenim budžetskim sredstvima, svake kalendarske godine mogu utvrditi iznos subvencije za podmirenje troškova naknade za pogodnosti građevinskog zemljišta.

(3) Licima iz člana 1. ovog zakona i djeci šehida i poginulih branioca za kupovinu stana u novoizgrađenim zgradama kolektivnog stanovanja u površini od 20 m2 po jednom članu domaćinstva, a najviše do 100 m2 netto građevinske površine stana, troškove naknade za pogodnosti građevinskog zemljišta-renta snosi Ministarstvo, kao i dio ukupnih troškova uređenja građevinskog zemljišta, a prema odobrenim budžetskim sredstvima i hronologiji podnijetih zahtjeva.

(4) Pod snošenjem dijela ukupnih troškova uređenja građevinskog zemljišta podrazumjeva se vrijednost od 20% utvrđene visine građevinske vrijednosti m2 netto stambene površine iz člana 66. Zakona o građevinskom zemljištu Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 67/05) i to do površine do 20 m2 po svakom članu porodičnog domaćinstva, a najviše do 100 m2 netto građevinske površine objekta individualnog stanovanja, stana u objektu kolektivnog stanovanja ili poslovnog prostora.

(5) Pod kolektivnim stanovanjem podrazumijeva se kolektivna izgradnja koja se realizira putem "Fonda Kantona Sarajevo za izgradnju stanova za članove porodica šehida i poginulih boraca, ratne vojne invalide, demobilizirane borce i prognane osobe" i ostale pravne subjekte koji grade na lokacijama koje su općinskim odlukama predviđene za kolektivnu izgradnju za boračku populaciju.

(6) Općine svojom odlukom o građevinskom zemljištu mogu predvidjeti mogućnost oslobađanja lica iz člana 1. ovog zakona i djecu šehida i poginulih branioca od obaveze plaćanja naknade za dodijeljeno gradsko građevinsko zemljište.

Član 34

(Oslobađanje obaveze plaćanja naknade za dodijeljeno gradsko građevinsko zemljište)

(1) Za lica iz člana 1. ovog zakona, Ministarstvo snosi troškove plaćanja naknade za dodijeljeno gradsko građevinsko zemljište na kojem pravo raspolaganja ima Kanton, Grad Sarajevo ili općina, te građevinsko zemljište kupljeno na slobodnom tržištu od fizičkih ili pravnih lica u svrhu izgradnje individualnog stambenog objekta za vlastite potrebe, površine do 500 m2.

(2) Za građevinsko zemljište kupljeno na slobodnom tržištu iz stava (1) ovog člana, Ministarstvo snosi troškove plaćanja do visine utvrđene cijene gradskog građevinskog zemljišta na području općine na kojem se nalazi.

(3) Pravo iz stava (1) ovog člana ne odnosi se na izgrađene objekte koji su u postupku legalizacije.

(4) Vlada Kantona posebnim aktom uređuje kriterije za prvenstvo korištenja ovog prava, način realizacije, postupak i uvjete pod kojima se sredstva za kupovinu građevinskog zemljišta za izgradnju individualnih stambenih objekata odobravaju, kao i ostala pitanja od značaja za ostvarivanje ovog prava.

Član 35

(Pravo na izgradnju stana)

Lica iz člana 1. ovog zakona i djeca šehida i poginulih branioca imaju pravo na izgradnju stana putem Fonda Kantona Sarajevo osnovanog za rješavanje stambenih potreba za članove porodica šehida i poginulih boraca, ratne vojne invalide i demobilizirane borce i prognane osobe.

Član 36

(Dodjela sredstava za rješavanje stambenih potreba)

(1) Lica iz člana 1. ovog zakona, imaju pravo na dodjelu sredstava za rješavanje stambenih potreba.

(2) Ukoliko za pravo iz stava (1) ovog člana apliciraju raseljena lica koja su ujedno i lica iz člana (1) ovog zakona, osim uvjeta propisanih za ostvarivanje ovog prava isti moraju dokazati da nemaju riješeno stambeno pitanje na području Bosne i Hercegovine, odnosno da nisu

ostvarili povrat stambene jedinice u entitetu Republika Srpska i da nisu istu prodali ili na drugi način otuđili.

(3) Pravo iz stava (1) ovog člana, mogu ostvariti i lica u cilju adekvatnog rješavanja stambenog pitanja primjereno porodičnoj situaciji i to za potrebe završetka izgradnje stambene jedinice: sanacije, rekonstrukcije, adaptacije ili dogradnje stambene jedinice, preuređenja krovišta i potkrovlja u stambeni prostor i sl.

Član 37

(Vidovi dodjele sredstava za rješavanje stambenih potreba)

(1) Za rješavanje stambenih potreba dodjeljuju se jednokratna bespovratna sredstva u građevinskom materijalu, sredstva za izvođenje građevinskih radova i pružanje građevinskih usluga i udruživanje sredstava za kupovinu stana licima iz člana 1. ovog zakona.

(2) Sredstva iz stava (1) ovog člana mogu se dodijeliti do visine iznosa 15.000 KM.

(3) Izuzetno od stava (2) ovog člana dobitnicima ratnih priznanja i odlikovanja i članova porodica poginulih, umrlih i nestalih dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja prilikom ostvarivanja prava na udruživanje sredstava za kupovinu stana mogu se dodijeliti sredstva do visine iznosa 30.000 KM.

(4) Lica iz stava (3) ovog člana mogu ostvariti pravo iz stava (1) ovog člana i putem sanacije, rekonstrukcije, adaptacije ili dogradnju stambene jedinice, preuređenje krovišta i potkrovlja u stambeni prostor i sl., u cilju trajnog rješavanja stambenog pitanja i kada ne rješavaju stambeno pitanje prvi put.

Član 38

(Poseban propis Vlade Kantona za pravo na dodjelu sredstava)

Vlada Kantona posebnim propisom uređuje kriterije za ostvarivanje prava, kriterije za prvenstvo korištenja prava, namjenu dodjele sredstava za rješavanje stambenih potreba, visina sredstava za dodjelu sredstava za rješavanje stambenih potreba kao i ostala pitanja od značaja za ostvarivanje ovog prava.

Član 39

(Pravo na besplatni priključak na infrastrukturalne mreže - voda, kanalizacija, električna energija, gas)

(1) Pravo na besplatni priključak na infrastrukturalne mreže (voda, kanalizacija, električna energija, gas) imaju lica iz člana 1. ovog zakona i djeca šehida i poginulog branioca, pod uvjetom da stambeno pitanje rješavaju prvi put i da stambeni objekat posjeduje elektro-energetsku saglasnost, odnosno adekvatnu saglasnost drugih javnih preduzeća.

(2) Lica iz člana 1. ovog zakona i djeca šehida i poginulog branioca, imaju pravo da stambeni objekat besplatno priključe na vodovodnu i kanalizacionu mrežu, monofazni priključak na elektrodistributivnu mrežu i gasovodnu mrežu pod uvjetima iz stava (1) ovog člana.

(3) U cilju realizacije ovih prava potpisuju se svake godine sporazumi sa javnim preduzećima koja obavljaju ove djelatnosti, a sastavni dio sporazuma obavezno su i uvjeti rješavanja stambenog pitanja po prvi put kao i tehnički detalji koji se odnose na priključke i druga značajna pitanja.

Član 40

(Pravo na stan u vlasništvu)

(1) Pod uvjetom da nemaju riješeno stambeno pitanje, te da imaju prijavljeno prebivalište, odnosno boravište na području Kantona, a najkasnije do 06.02.1999. godine i dalje neprekidno, ratni vojni invalidi I grupe i ratni vojni invalidi koji su radno nesposobni po osnovu rane, povrede ili bolesti zadobijene za vrijeme službe u Oružanim snagama R BiH, roditelji šehida - poginulih boraca - branitelja, nezaposlene supruge šehida-poginulog borca-branitelja, kao i djeca šehida i poginulog branioca i umrlog ratnog vojnog invalida, koja su bez oba roditelja, a ostvaruju pravo na ličnu odnosno porodičnu invalidninu, imaju pravo na odgovarajući stan.

(2) Izuzetno, ukoliko ratna vojna invalidka ne ostvaruje ličnu invalidninu, već se opredijelila zbog povoljnijeg iznosa za invalidninu po osnovu statusa žene - žrtve rata, ista ukoliko ispunjava

i ostale propisane uvjete iz stava (1) ovog člana, može ostvariti pravo na odgovarajući stan.

(3) Odgovarajućim stanom smatra se stan koji se dodjeljuje u vlasništvo, u skladu s uvjetima propisanim ovim zakonom.

Član 41

(Postupak kada je stambeno pitanje riješeno na način da ne zadovoljava potrebe)

Ratni vojni invalidi I grupe i ratni vojni invalidi koji su radno nesposobni po osnovu ranjavanja ili ozljeđivanja za vrijeme službe u Oružanim snagama RBiH, kao i djeca šehida i poginulog branioca i umrlog ratnog vojnog invalida, koja su bez oba roditelja, čije je stambeno pitanje riješeno na način koje nezadovoljava njihove potrebe, ostvaruju pravo iz člana 40. ovog zakona pod uvjetom da stan kojim raspolažu prodaju po cijeni vrijednosti stana utvrđenoj od strane nadležnog sudskog vještaka, tako što će iznos od prodanog stana biti dio ukupne vrijednosti dodijeljenog stana.

Član 42

(Pravo preče kupnje)

(1) Lica iz člana 40. ovog zakona, kojima je dodijeljen stan u vlasništvo, u slučaju namjere prodaje dodijeljenog stana imaju obavezu isti ponuditi Ministarstvu ili u korist i za račun Ministarstva Fondu za izgradnju stanova za članove porodica šehida i poginulih boraca, ratne vojne invalide i demobilizirane borce Kantona Sarajevo, odnosno drugom pravnom subjektu od kojeg je izvršena kupovina stana za potrebe korisnika u skladu sa ovim zakonom.

(2) Period za navedenu obavezu iz stava (1) ovog člana je deset godina od dana upisa prava vlasništva na dodijeljenom stanu, po cijeni koja ne može biti veća od vrijednosti koju je Ministarstvo snosilo za kupovinu stana, računajući po zvaničnom kursu KM u odnosu na euro.

(3) Pravo preče kupnje iz stava (1) iz ovog člana, upisuje se prilikom upisa vlasništva dodijeljene stambene jedinice.

Član 43

(Gubitak prava na odgovarajući stan)

(1) Pravo iz člana 40. ovog zakona gube ona lica koja bez opravdanog razloga odbiju ponuđeni odgovarajući stan.

(2) Lokacija dodijeljenog stana na području Kantona ne može biti razlog za odbijanje ponuđenog stana.

Član 44

(Odlučivanje o priznanju prava)

O priznanju prava iz čl. 40., 41., 42., 43. ovog zakona odlučuje Komisija za dodjelu stana u vlasništvo, a po prigovoru na odluke ove komisije rješava Ministarstvo.

Član 45

(Poseban pravilnik za pravo na stan u vlasništvo)

Ministar posebnim pravilnikom utvrđuje način, uvjete i kriterije prvenstva za ostvarivanje prava na stan u vlasništvo, strukturu stanova, način obezbjeđenja stanova za dodjelu u vlasništvo, odredbe koje predugovori/ugovori o dodjeli stana u vlasništvo nužno moraju sadržavati, rok za podnošenje prigovora i druga pitanja od značaja za realizaciju ovog prava.

Član 46

(Prioritetno pravo za rješavanje stambenog pitanja pod jednakim uvjetima)

(1) Prilikom rješavanja stambenog pitanja lica iz člana 1. ovog zakona, imaju pravo na prioritetno rješavanje stambenog pitanja pod jednakim uvjetima.

(2) Prioritet iz stava (1) ovog člana lica ostvaruju u svim pravnim subjektima, kada je riječ o rješavanju stambenog pitanja, a prema pravu prvenstva propisanom članom 29. stav 2. federalnog zakona i članom 3. stav 1. tačka 10. Zakona o posebnim pravima dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja i članova njihovih porodica.

Odjeljak F - Posthumna prava

Član 47

(Naknada troškova dženaze - sahrane)

(1) Članovi porodice odnosno lice koje je snosilo troškove dženaze-sahrane za lica iz člana 1. ovog zakona sa područja Kantona, ima pravo na naknadu troškova dženaze-sahrane čiji osnov za usklađivanje su tri prosječne neto plaće zaposlenih u Federaciji Bosne i Hercegovine iz prethodne godine, pod uvjetom da ovo pravo nisu ostvarili po drugom osnovu pritom izuzimajući jednokratne novčane pomoći za slučaj smrti koje ne prelaze iznos od dvije prosječne neto plaće zaposlenih u Federaciji Bosne i Hercegovine iz prethodne godine.

(2) Iznos naknade iz stava (1) ovog člana na prijedlog ministra utvrđuje Vlada Kantona svojom odlukom najmanje jedanput godišnje, u skladu sa raspoloživim budžetskim sredstvima, pri čemu iznos naknade troškova dženaze-sahrane po potrebi može biti i manji uz primjenu koeficijenta za obračun. Ukoliko dođe do umanjenja iznosa naknade troškova dženaze-sahrane isti ne može biti manji od onog koji je ostvaren u prethodnoj godini.

(3) Pravo iz stava (1) ovog člana, mogu ostvariti i lica koja snose troškove dženaze-sahrane za djecu šehida i poginulih branioca.

(4) Ratni vojni invalidi mogu ostvariti pravo na naknadu troškova dženaze-sahrane samo za članove uže porodice (bračni drug, djeca i roditelji) koji su živjeli sa njim u zajedničkom domaćinstvu, a što se dokazuje uvjerenjem o kretanju za ratnog vojnog invalida i potvrdom o identitetu za umrlo lice.

(5) Naknada troškova dženaze-sahrane se može odobriti i za članove porodice umrlih ratnih vojnih invalida, koji su ostvarili pravo na porodičnu invalidninu.

(6) Ukoliko troškove dženaze- sahrane za lica iz člana 1. ovog zakona sa područja Kantona snosi pravno lice troškovi se priznaju u visini stvarnih troškova, a najviše do tri prosječne neto plaće zaposlenih u Federaciji Bosne i Hercegovine iz prethodne godine.

(7) Ukoliko umrlo lice iz člana 1. ovog zakona sa područja Kantona nema članova porodice odnosno nikoga ko bi snosio troškove dženaze-sahrane, nadležna općinska služba uz osiguranje dokaza o mogućnosti ostvarivanja ovog prava, od ukopnog društva i

odgovarajuće vjerske zajednice traži da organiziraju ukop na gradskom groblju, te istim priznaje stvarne troškove dženaze-sahrane.

(8) Postupak za priznavanje prava iz stava (1) ovog člana se može pokrenuti najdalje u roku od jedne godine od dana smrti lica.

Član 48

(Podizanje nišana - nadgrobnog spomenika)

(1) Svim pripadnicima Oružanih snaga RBiH koji su poginuli ili umrli u toku agresije na Republiku Bosnu i Hercegovinu u periodu od 18.09.1991. do 22.04.1996. godine i ukopani na području Kantona, Kanton će podići nišane-nadgrobne spomenike, u skladu sa idejnim rješenjem jedinstvenog nadgrobnog spomenika-nišana za šehide-poginule borce-branitelje, te obezbijediti trajnu zaštitu i održavanje putem Javne ustanove "Fond Memorijala Kantona Sarajevo" (u daljnjem tekstu: Fond Memorijala).

(2) Izuzetno, mogu se podići nišani-nadgrobni spomenici i za pripadnike Oružanih snaga R BiH iz stava (1) ovog člana koji su ukopani izvan područja Kantona, a prema raspoloživim novčanim sredstvima.

(3) Članovi porodice poginulih branitelja iz stava (1) ovog člana, koji svojim sredstvima izvrše podizanje nišana-nadgrobnih spomenika imaju pravo na naknadu troškova u visini i po dinamici koju utvrdi Fond Memorijala, u skladu sa finansijskim sredstvima.

Član 49

(Korisnici prava na podizanje nišana-nadgrobnih spomenika)

(1) Organizatorima otpora, veteranima, dobrovoljcima, dobitnicima ratnog priznanja i odlikovanja, ratnim vojnim invalidima bez obzira na stepen invalidnosti, Kanton putem Fonda Memorijala, podiže nišane-nadgrobne spomenike nakon njihove smrti, u skladu sa usvojenim tipiziranim idejnim rješenjem od strane Fonda Memorijala.

(2) Pravo na podizanje nišana-nadgrobnih spomenika imaju i pripadnici oružanih snaga RBiH iz stava (1) ovog člana koji su

ukopani izvan područja Kantona pod uvjetom da su bili pripadnici jedinica 1. Korpusa Armije RBiH i ostalih jedinica i komandi čije je sjedište bilo u Sarajevu i da porodica umrlog ima prebivalište/boravište na području Kantona.

(3) Dobitnicima ratnih priznanja i odlikovanja obezbjeđuje se ukopno mjesto u "Aleji veterana" na groblju Vlakovo ili na nekoj drugoj lokaciji predviđenoj za ove namjene. Ovo pravo mogu ostvariti i lica iz stava (1) ovog člana pod uvjetima i na način propisan posebnim pravilnikom koji donosi ministar.

(4) Roditeljima šehida i poginulih, umrlih i nestalih branioca, kojima je poginulo jedino dijete ili imaju jedno ili više djece koja su nesposobna za privređivanje, Ministarstvo putem Fonda Memorijala, snosi troškove izrade i postavljanja nišana-nadgrobnog spomenika do visine sredstava utvrđene za lica iz stava (1) ovog člana.

Član 50

(Pravo dobitnika ratnih priznanja ili odlikovanja na obavještavanje o smrti putem javnih medija, organiziranje ukopa-sahrane uz državne počasti i pravo na ukopno mjesto na lokacijama zaslužnih ličnosti)

Pravo na obavještavanje o smrti putem javnih medija, organiziranje ukopa-sahrane uz državne počasti i pravo na ukopno mjesto na lokacijama zaslužnih ličnosti ostvaruju dobitnici ratnih priznanja ili odlikovanja u skladu sa posebnim pravilnikom koji donosi ministar.

Odjeljak G - Novčana primanja

Član 51

(Pravo na mjesečna novčana primanja)

(1) Dobitnici ratnih priznanja i odlikovanja i članovi porodice poginulih, umrlih i nestalih dobitnika ratnog priznanja i odlikovanja i ratni vojni invalidi kojima je priznato pravo na dodatak za njegu i pomoć od drugog lica imaju pravo na mjesečna novčana primanja.

(2) Pravo iz stava (1) ovog člana ima i nosilac "Partizanske spomenice 1941.", pod uvjetom da je u periodu agresije 1992.-1995. godine, imao neprekidno boravište-prebivalište na području Kantona.

(3) Osnovica za utvrđivanje iznosa mjesečnog novčanog primanja iz stava (1) ovog člana je prosječna neto plaća ostvarena u Kantonu u prethodnoj kalendarskoj godini.

(4) Visinu procenta osnovice mjesečnih novčanih primanja iz stava (1) ovog člana, utvrđuje svake budžetske godine Vlada Kantona na prijedlog ministra, a u skladu sa raspoloživim budžetskim sredstvima.

Član 52

(Ostvarivanje prava samo po jednom osnovu)

(1) Dobitnici ratnih priznanja i odlikovanja koji su ujedno i ratni vojni invalidi kojima je priznato pravo na dodatak za njegu i pomoć od drugog lica, pravo na mjesečna novčana primanja ostvaruju samo po jednom osnovu.

(2) Pravo na mjesečna novčana primanja iz člana 51. ovog zakona ratni vojni invalidi 100% I grupe kojima je priznato pravo na dodatak za njegu i pomoć od drugog lica ostvaruju do dana ostvarivanja prava na mjesečna novčana primanja za personalnu asistenciju.

Član 53

(Pravo članova porodice poginulog, umrlog i nestalog dobitnika ratnog priznanja i odlikovanja)

Pravo na mjesečna novčana primanja ostvaruju i članovi porodice poginulog, umrlog i nestalog dobitnika ratnog priznanja i odlikovanja u skladu sa članom 2. st. 2. i 3. Zakona o posebnim pravima dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja i članova njihovih porodica.

Član 54

(Pravo djece bez oba roditelja)

(1) Pravo na mjesečna novčana primanja imaju djeca šehida-poginulog borca-branitelja bez oba roditelja za vrijeme nezaposlenosti do zasnivanja radnog odnosa.

(2) Pravo iz stava (1) ostvaruje se najduže do dvije godine, a najdalje do 35. godine života, u skladu sa članom 21 c. federalnog zakona pod uvjetima iz člana 51. ovog zakona.

Član 55

(Dječiji dodatak)

(1) Pravo na mjesečna novčana primanja imaju djeca ratnih vojnih invalida sa utvrđenim invaliditetom od 20 do 80% (u daljnjem tekstu: dječiji dodatak), bez obzira na imovinski cenzus i ukoliko ovo pravo ne ostvaruje po propisima o zaštiti porodice sa djecom.

(2) Dječiji dodatak isplaćuje se djeci do završetka redovnog školovanja, a najkasnije do navršenih 27. godina života. Dječiji dodatak isplaćuje se i za vrijeme dok je dijete usljed bolesti ili liječenja spriječeno da izvršava svoje obaveze u školi, odnosno fakultetu, a najkasnije do navršenih 27 godina života.

(3) Iznos za usklađivanje visine dječijeg dodatka je 7,5% prosječne neto plaće ostvarene u Kantonu u prethodnoj godini.

(4) Iznos naknade iz stava (3) ovog člana na prijedlog ministra utvrđuje Vlada Kantona svojom odlukom najmanje jedanput godišnje, u skladu sa raspoloživim budžetskim sredstvima, pri čemu iznos dječijeg dodatka po potrebi može biti i manji uz primjenu koeficijenta za obračun. Ukoliko dođe do umanjenja iznosa dječijeg dodatka isti ne može biti manji od onog koji je ostvaren u prethodnoj godini.

(5) Pravo na dječiji dodatak pripada djeci koja ispunjavaju uvjete za priznavanje ovog prava od prvog narednog mjeseca od dana podnošenja zahtjeva.

Član 56

(Pravo na dodjelu jednokratne novčane pomoći)

(1) Pravo na dodjelu jednokratne novčane pomoći, mogu ostvariti lica iz člana 1. ovog zakona u vidu:

a) plaćanja dijela troškova vanrednog školovanja i paralelnog samofinansirajućeg;

b) plaćanja dijela troškova II i III ciklusa Bolonjskog sistema studija;

c) dodjele novčanih sredstava za rješavanje socijalnih potreba (zadovoljavanje osnovnih životnih potreba, pomoć teško oboljelim, nabavka lijekova, grijanje, poplave, požari i sl.);

d) plaćanja troškova stanarine;

e) pomoć osumnjičenim i optuženim bivšim pripadnicima Oružanih snaga RBiH u predmetima ratnih zločina do pravosnažosti presude kao i članovima njihovih porodica.

(2) Izuzetno, pravo iz tač. a) i b) stava (1) ovog člana mogu ostvariti djeca šehida i poginulih branioca, djeca ratnih vojnih invalida, djeca umrlih ratnih vojnih invalida, djeca dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja i djeca poginulih, umrlih i nestalih dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja i to pravo iz tačke a) stava (1) ovog člana do navršene 27. godine života, a pravo iz tačke (b) stava (1) ovog člana bez obzira na godine dobne starosti.

(3) Pravo iz tačke c) stava (1) mogu ostvariti i djeca šehida i poginulog branioca kada je u pitanju pomoć teško oboljelim.

(4) Ministar posebnim pravilnikom uređuje način, uvjete, kriterije, postupak i opravdanost zahtjeva iz stava (1) ovog člana, spram raspoloživih budžetskih sredstava.

Član 57

(Novčana egzistencijalna naknada)

(1) Novčana egzistencijalna naknada u smislu ovog zakona je mjesečna novčana naknada demobiliziranim braniocima koja se dodjeljuje pod uvjetima, na način i u visini propisanim ovim zakonom.

(2) Pravo na novčanu egzistencijalnu naknadu može ostvariti demobilizirani branioc do navršavanja 57. godina života pod uvjetom da je bio pripadnik Oružanih snaga najmanje godinu dana i da ne postoje okolnosti iz člana 36. federalnog zakona, da je prijavljen kao nezaposleno lice kod nadležne službe za zapošljavanje Kantona najmanje godinu dana prije podnošenja zahtjeva za ostvarivanje prava, ukoliko ima prebivalište/boravište na području Kantona i ako ostvaruje mjesečne prihode u iznosu manjem od 50% minimalne penzije isplaćene u Federaciji Bosne i Hercegovine za mjesec decembar prethodne godine.

(3) Pravo na novčanu egzistencijalnu naknadu može ostvariti supruga umrlog demobiliziranog branioca sve dok ne navrši 57. godina života ukoliko ne ostvaruje mjesečne prihode u iznosu većem od 50% minimalne penzije isplaćene u Federaciji Bosne i Hercegovine za mjesec decembar prethodne godine i ako je umrli bio pripadnik Oružanih snaga najmanje godinu dana.

(4) U prihode u smislu stava (2) ovog člana ne uračunava se naknada za tuđu njegu i pomoć ostvarena u skladu sa odredbama Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom ("Službene novine Federacije BiH", br. 36/99, 54/04, 39/06, 14/09, 7/14 - Rješenje Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, 45/16, 40/18 i 16/23).

(5) Ukoliko lice iz st. (2) i (3) ovog člana ispunjava uvjete za priznavanje prava na novčanu egzistencijalnu naknadu po više osnova, tada navedeno pravo može ostvariti samo po jednom osnovu po vlastitom izboru.

Član 58

(Dokazivanje ispunjavanja uvjeta za ostvarivanje prava)

Lica iz člana 57. ovog zakona dužno je dokazati ispunjavanje svih navedenih uvjeta za ostvarivanje ovog prava, a Ministarstvo će donijeti uputstvo o načinu, uvjetima i dokumentaciji potrebnoj za ostvarivanje ovog prava.

Član 59

(Visina iznosa mjesečne novčane egzistencijalne naknade)

(1) Visina iznosa mjesečne novčane egzistencijalne naknade utvrđuje se u iznosu od pet KM po mjesecu provedenom u Oružanim snagama.

(2) Utvrđeni iznos mjesečne novčane egzistencijalne naknade iz stava (1) ovog člana usklađivat će se na način kako je regulisano usklađivanje penzija propisom koji reguliše oblast penzijskog i invalidskog osiguranja u Federaciji Bosne i Hercegovine.

(3) Iznos naknade utvrđen u skladu sa st. (1) i (2) ovog člana, na prijedlog ministra utvrđuje Vlada Kantona svojom odlukom,

najmanje jednom godišnje, pri čemu iznos naknade može biti po potrebi i veći uz primjenu koeficijenta za obračun.

(4) Ukoliko dođe do umanjenja iznosa mjesečne novčane egzistencijalne naknade isti ne može biti manji od onog koji je ostvaren u prethodnoj godini.

Član 60

(Sticanje i gubitak prava na mjesečnu novčanu egzistencijalnu naknadu)

(1) Pravo na novčanu egzistencijalnu naknadu pripada licima koji ispunjavaju uvjete za priznavanje ovog prava od prvog narednog mjeseca od dana podnošenja zahtjeva.

(2) Pravo na novčanu egzistencijalnu naknadu prestaje:

a) smrću korisnika,

b) zasnivanjem radnog odnosa, ostvarivanjem prava na penziju, prijavom samostalne djelatnosti ličnim radom, odjave lica sa evidencije nezaposlenih, ostvarivanjem prava na mjesečnu naknadu po federalnom propisu, ostvarivanjem prihoda po osnovu izdavanja u zakup nekretnina, ukoliko po navedenom demobilizirani branioc ili supruga umrlog demobiliziranog branioca ostvaruje mjesečne prihode u većem iznosu od 50% minimalne penzije isplaćene u Federaciji Bosne i Hercegovine za mjesec decembar prethodne godine.

(3) Izuzetno, ukoliko korisnik prava na mjesečnu egzistencijalnu naknadu zasnuje radni odnos na određeno vrijeme putem nadležne službe za posredovanje u zapošljavanju, kroz njene programe ili kod bilo kojeg poslodavca bude angažovan po osnovu ugovora o radu na određeno vrijeme, od dana zasnivanja radnog odnosa njegovo pravo miruje i obustavlja mu se isplata po ovom pravu do dana ponovnog sticanja statusa nezaposlenog lica.

(4) Podatke o licima sa evidencije nezaposlenih koja su ostvarivala pravo na mjesečnu egzistencijalnu naknadu, a koja zasnuju radni odnos na određeno vrijeme putem nadležne službe za posredovanje u

zapošljavanju, ove službe dužne su službeno dostaviti nadležnoj općinskoj službi za boračko invalidsku zaštitu.

(5) Lice koje kod bilo kojeg poslodavca bude angažovano po osnovu ugovora o radu na određeno vrijeme, nakon zaključivanja ugovora o radu, dužno je dokaz o tome odmah dostaviti nadležnoj općinskoj službi za boračko invalidsku zaštitu.

(6) Pravo na novčanu egzistencijalnu naknadu ne može se prenijeti na drugo lice.

(7) Korisnik prava dužan je u roku od 15 dana od dana nastanka promjene prijaviti prvostepenom organu svaku promjenu koja utiče na prestanak prava, a prvostepeni organ će po službenoj dužnosti na osnovu prijave korisnika ili saznanja na drugi način o razlozima za prestanak prava, donijeti rješenje o prestanku prava.

Član 61

(Obezbijeđivanje sredstava za realizaciju prava)

(1) Novčana sredstva za ostvarivanje i korištenje prava na novčanu egzistencijalnu naknadu za lica iz člana 57. ovog zakona obezbjeđuju se iz Budžeta Kantona.

(2) Ukoliko iznos pojedinačne naknade iz člana 59. ovog zakona, pomnožen sa brojem korisnika, bude zahtjevao veći iznos sredstava obezbjeđenih za te namjene u Budžetu Kantona, primjenjivaće se koeficijent za obračun.

(3) Vlada Kantona nakon usvajanja budžeta, po potrebi, a najmanje jednom godišnje donosi odluku kojom se utvrđuje koeficijent za obračun i iznos novčane egzistencijalne naknade, u zavisnosti od broja korisnika na način da ukupan iznos potrebnih sredstava na nivou fiskalne godine ne prelazi iznos u Budžetu Kantona za te namjene.

(4) Prvostepeni organ vodi kompletnu evidenciju o korisnicima prava, a Ministarstvo u okviru godišnjeg izvještaja o tome upoznaje Vladu Kantona.

Član 62

(Postupak u slučaju preužitka)

(1) Lice kome je isplaćeno novčano primanje prema ovom zakonu na koje nije imalo pravo, dužno je vratiti primljeni iznos.

(2) Za nepravilne isplate koje su nastale kao greška organa koji je vodio postupak, nepravilno isplaćena sredstva nadoknađuje organ koji je učinio grešku i odgovarajući iznos doznačava na račun Budžeta Kantona.

Član 63

(Personalna asistencija za ratne vojne invalide- paraplegičare i ratne vojne invalide kojima je priznato pravo na dodatak za njegu i pomoć od drugog lica)

(1) Ratni vojni invalidi - paraplegičari i ratni vojni invalidi kojima je priznato pravo na dodatak za njegu i pomoć od drugog lica ostvaruju pravo na mjesečna novčana primanja za personalnu asistenciju u cilju njihovog uključivanja u normalne životne aktivnosti i vraćanje narušenog dostojanstva.

(2) Osnovica za utvrđivanje iznosa mjesečnog novčanog primanja iz stava (1) ovog člana je prosječna neto plaća ostvarena u Kantonu u prethodnoj kalendarskoj godini, a ovaj iznos svake budžetske godine utvrđuje se odlukom Vlade Kantona na prijedlog ministra, uz primjenu koeficijenta za obračun, a najmanje jednom godišnje, u skladu sa raspoloživim budžetskim sredstvima.

(3) Za ratne vojne invalide sa I stepenom tuđe njege mjesečna novčana primanja ostvaruju se u iznosu 40% od osnovice iz stava (2) ovog člana, zaokružen na cijeli broj.

Za ratne vojne invalide sa II stepenom tuđe njege mjesečna novčana primanja ostvaruju se u iznosu 28% od osnovice iz stava (2) ovog člana, zaokružen na cijeli broj.

Za ratne vojne invalide sa III stepenom tuđe njege mjesečna novčana primanja ostvaruju se u iznosu 20% od osnovice iz stava (2) ovog člana, zaokružen na cijeli broj.

(4) Izuzetno, ratni vojni invalidi - kvadriplegičari, osim ostvarivanja ovog prava, ukoliko za to postoji opravdana potreba, na prijedlog Udruženja Ratnih vojnih invalida - paraplegičara Kantona Sarajevo,

ostvaruju pravo na zapošljavanje personalnog njegovatelja, koji se u radnom odnosu vodi pri ovom udruženju, a troškove njegovog radnog mjesta snosi Ministarstvo i općina na kojoj ovo lice ima prebivalište/boravište.

Odjeljak H - Ostala prava

Član 64

(Besplatna vožnja)

(1) Ratni vojni invalid i član porodice šehida i porodice poginulog, umrlog, nestalog branioca, dobitnici ratnih priznanja i odlikovanja i članovi porodice poginulih, umrlih i nestalih dobitnika ratnog priznanja i odlikovanja imaju pravo na besplatnu vožnju u javnom gradskom saobraćaju na području Kantona, ako to pravo ne mogu ostvariti po drugom osnovu.

(2) Lica iz stava (1) ovog člana besplatnu vožnju ostvaruju putem javnih prevoznika koji obavljaju javni linijski prevoz putnika u Kantonu, a ovo pravo mogu ostvariti samo kod jednog javnog prevoznika po svom izboru do početka primjene jedinstvenog tarifnog sistema za javni linijski prevoz na području Kantona u dijelu korištenja jedinstvene karte svih javnih prevoznika.

(3) Pored ratnog vojnog invalida koji je korisnik prava na dodatak za njegu i pomoć od strane drugog lica, pravo na besplatnu vožnju ima i lice koje mu tu njegu i pomoć pruža.

(4) Lica iz člana 1. ovog zakona, mogu ostvariti pravo na besplatnu vožnju do banjskog i klimatskog liječilišta iz čl. 10. i 11. ovog zakona, a djeca šehida i poginulog branioca besplatnu vožnju do banjskog lječilišta, kada su tamo upućeni od strane Ministarstva.

Član 65

(Postupak ostvarivanja prava na besplatnu vožnju)

(1) Ministarstvo snosi troškove prijevoza lica iz člana 64. ovog zakona po cijeni koju utvrdi Vlada Kantona.

(2) Zahtjev za ostvarivanje ovog prava podnosi se općinskoj službi.

(3) Općinska služba dostavlja spisak korisnika ovog prava javnom prevozniku koji obavlja javni linijski prevoz putnika u Kantonu po

izboru korisnika, na osnovu kojeg se izdaju odgovarajući kuponi.

(4) Period izdavanja i važnost kupona, kao i način realizacije ovog prava pobliže se reguliše ugovorom između Ministarstva i javnog prevoznika koji obavlja javni linijski prevoz putnika u Kantonu.

Član 66

(Prednost pri zakupu i otkupu poslovnog prostora pod jednakim uvjetima)

Organizatori otpora, nosioci najviših ratnih priznanja i šehidske porodice - porodice poginulog borca - branitelja i umrlog ratnog vojnog invalida i ratnog vojnog invalida, imaju prednost pri zakupu i otkupu jednog poslovnog prostora u vlasništvu Kantona, Grada Sarajeva ili općine na području Kantona.

Član 67

(Dodjela sredstava za održivi povratak)

(1) Lica iz člana 1. ovog zakona, koja su ostvarila povratak u mjesta izvan Kantona u kojima su imali prebivalište odnosno boravište prije početka agresije na Republiku Bosnu i Hercegovinu u svrhu obezbjeđenja uvjeta za održivi povratak u istom, imaju pravo na jednokratnu dodjelu sredstava za održivi povratak, pod uvjetom da su prebivalište, odnosno boravište na području Kantona imali i na dan 06.02.1999. godine, a u skladu sa raspoloživim budžetskim sredstvima.

(2) Izuzetno, uz saglasnost Vlade Kantona, sredstva za održivi povratak mogu se namjenski dodijeliti i kroz projekte održivog povratka kandidovane od strane povratničkih općina, institucija i udruženja čija je djelatnost povratak i njegova održivost.

Član 68

(Nemogućnost ostvarivanja prava na dodjelu sredstava za održivi povratak)

Pravo iz člana 67. ovog zakona nemaju lica koja su na području Kantona riješila svoje stambeno pitanje.

Član 69

(Poseban propis Vlade Kantona za pravo na održivi povratak)

Vlada Kantona posebnim propisom uređuje vrstu i visinu sredstava iz člana 67. ovog zakona, kriterije za prvenstvo korištenja prava, način realizacije, postupak i uvjete pod kojima se sredstva za održivi povratak dodjeljuju, kao i ostala pitanja od značaja za ostvarivanje prava.

POGLAVLJE III - POSTUPAK ZA OSTVARIVANJE PRAVA I PRESTANAK PRAVA

Odjeljak A - Prvostepeni i drugostepeni postupak za ostvarivanje prava

Član 70

(Poslovi upravnog rješavanja u prvom stepenu)

Poslovi upravnog rješavanja u prvom stepenu o pravima i obavezama po određenim pravima iz ovog zakona prenose se na općinske načelnike.

Član 71

(Prava po kojima prvostepeno rješenje donosi općinski načelnik)

(1) O priznavanju prava iz čl. 7., 17., 30., 31., 32., 33. stav (1) tač. a) i b), 47., 51., 53., 54., 55., 57., 63., 64. i 65. ovog zakona rješenje donosi općinski načelnik.

(2) U drugostepenom upravnom postupku o pravima iz ovog zakona rješava Ministarstvo.

(3) Prvostepena rješenja iz stava (1) ovog člana podliježu nadzoru koji obavlja Ministarstvo.

Član 72

(Službene evidencije o korisnicima prava)

Općinske službe vode službenu evidenciju o korisnicima prava po ovom zakonu i učestvuju u formiranju jedinstvene baze korisnika prava prema programu koje definira Ministarstvo.

Odjeljak B - Ostvarivanje i prestanak prava

Član 73

(Korištenje prava)

(1) Prava utvrđena ovim zakonom mogu se koristiti dok postoje propisani uvjeti za korištenje tih prava i ne mogu se nasljeđivati, niti prenositi na druga lica.

(2) U slučaju smrti borca - branitelja BiH i ratnog vojnog invalida, po ovom zakonu, nastavljaju koristiti dopunska prava za koja je umrli započeo proceduru ostvarivanja za života njegovi članovi uže porodice (bračni drug, djeca do navršenih 18 godina života, odnosno 25. godina života ako se nalaze na redovnom školovanju), odnosno do realizacije ostarivanja započetog prava.

Član 74

(Prestanak prava i uvjeti za nastavak njihovog korištenja)

(1) Prestanak statusa borca-branitelja BiH, ratnog vojnog invalida ili člana šehidske porodice-porodice poginulog borca i porodice umrlog ratnog vojnog invalida u skladu sa važećim federalnim propisima, povlači i prestanak prava utvrđenih ovim zakonom, ukoliko su ta prava ostvarena na osnovu tog statusa.

(2) U slučaju odjave prebivališta ili boravišta sa područja Kantona, odnosno prijave prebivališta ili boravišta na drugom području unutar Bosne i Hercegovine, lica iz člana 1. ovog zakona nastavljaju koristiti prava iz člana 7. i 47. po ovom zakonu, ukoliko ta prava ne ostvare po propisima koji važe na području njihovog novog prebivališta.

Član 75

(Dužnost prijave svake promjene koja utiče na ostvarivanje prava)

Korisnik prava po ovom zakonu dužan je prijaviti svaku promjenu koja povlači izmjenu ili prestanak prava utvrđenih ovim zakonom u roku od 15 dana od nastanka promjene.

POGLAVLJE IV - SREDSTVA ZA FINANSIRANJE PRAVA I NADZOR

Član 76

(Sredstva za finansiranje prava)

Sredstva za finansiranje prava utvrđenih ovim zakonom obezbjeđuju se iz budžeta Kantona i općina.

Član 77

(Nadzor)

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši Ministarstvo.

POGLAVLJE V - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 78

(Rok za donošenje akata predviđenih ovim zakonom)

U roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona Vlada Kantona i ministar donijet će akte iz svoje nadležnosti predviđene ovim zakonom.

Član 79

(Korišteno pravo)

Ratni vojni invalidi kojima je do stupanja na snagu ovog zakona posredstvom državnih organa izvršeno uklanjanje arhitektonsko-urbanističkih barijera za ulazak i korištenje stana u invalidskim kolicima, smatraju se da su iskoristili pravo iz člana 30. ovog zakona.

Član 80

(Nemogućnost korištenja prava po ovom zakonu)

Lica iz člana 1. ovog zakona kojima su dodijeljene novčane pozajmice za otvaranje radnih mjesta i novčane pozajmice za rješavanje stambenih potreba po ranije važećim propisima iz oblasti boračko-invaliske zaštite Kantona, a nisu uredno izvršili povrat dodijeljenih sredstava ili neizvršavaju redovno preuzete obaveze vraćanja dodijeljenih sredstava, do izmirenja svojih obaveza po ovom osnovu ne mogu ostvariti prava propisana ovim zakonom, izuzev prava iz člana 6. tač. a), b), c), d), h), l), t), u), v) , aa) i cc).

Član 81

(Nastavak izmirivanja obaveza po već ostvarenim novčanim pozajmicama i prava na subvencioniranje kamata kredita)

(1) Lica iz člana 1. ovog zakona koja su do stupanja na snagu ovog zakona ostvarila pravo na dodjelu jednokratne, beskamatne novčane

pozajmice za rješavanje stambenog pitanja i pravo na subvencioniranje kamata kredita, dužna su nastaviti izmirivanje svojih obaveza po ovom osnovu.

(2) Lica iz člana 1. ovog zakona koja su do stupanja na snagu ovog zakona ostvarila pravo na novčanu pozajmicu za otvaranje radnih mjesta, kojima bi pitanje zaposlenja riješila lica iz člana 1. ovog zakona kao i članovi njihove uže porodice, dužna su nastaviti izmirivanje svojih obaveza po ovom osnovu.

Član 82

(Prestanak važenja ranijeg propisa)

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o dopunskim pravima boraca-branitelja Bosne i Hercegovine ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 18/21 - Novi Prečišćeni tekst).

Član 83

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Kantona Sarajevo".